Co?rafya Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Co?rafya Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19156

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Co?rafya Motivasyon Ölçe?i, Yavuz De?irmenci taraf?ndan 2015 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle co?rafi bilgi sistemleri (CBS) destekli ö?retimin, ö?retmen adaylar?n?n akademik ba?ar?lar? ve derse yönelik motivasyonlar? üzerindeki etkisini incelemek amac?yla olu?turulmu?tur. Toplam 27 maddeden olu?an bu ölçek, co?rafya ö?renimine yönelik motivasyon düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n co?rafya dersine kar?? olan tutumlar?n?, derse verdikleri de?eri ve bu alandaki ö?renme çabalar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Derecelendirme sistemi 5'li Likert Tipi olup, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? ifade etmelerine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Co?rafya, Motivasyon, Ölçek Geli?tirme, Ö?retmen Adaylar?, CBS, Likert Tipi Ölçek.

Yazarlar

Yavuz De?irmenci

Amaç

Ölçe?in temel amac?, co?rafya dersine yönelik ö?renci motivasyon düzeylerini, özellikle de co?rafya ö?retimi alan?nda e?itim gören ö?retmen adaylar?n?n motivasyonlar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, CBS (Co?rafi Bilgi Sistemleri) gibi teknoloji destekli ö?retim yöntemlerinin, ö?rencilerin derse olan ilgilerini ve çabalar?n? nas?l etkiledi?ini de?erlendirmek için kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r.

Ölçek, ö?rencilerin co?rafya ö?renimine atfettikleri de?eri, dersten ald?klar? keyfi ve akademik ba?ar?ya ula?ma isteklerini kapsayan motivasyonun farkl? boyutlar?n? ortaya ç?karmay? hedeflemektedir. Elde edilen veriler, co?rafya e?itiminde motivasyonu art?r?c? stratejilerin geli?tirilmesine rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r.

Yap? (Construct)

Ölçek, psikolojideki **akademik motivasyon** yap?s?n? co?rafya dersi ba?lam?nda ölçmektedir. Motivasyon, bireyin bir hedefe ula?mak için gösterdi?i çaban?n yönü ve yo?unlu?u olarak tan?mlan?r. Bu ölçek, co?rafya ö?renimine yönelik içsel motivasyon (dersten keyif alma ve ki?isel ilgi) ve d??sal motivasyon (notlar, zorunluluk veya kariyer hedefleri gibi d?? etkenler) alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar?n? içerecek ?ekilde geli?tirilmi?tir.

27 maddelik yap?s?, co?rafya ö?renimine yönelik tutumlar?, alg?lanan yararl?l??? ve ki?isel yeterlilik inanc?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ünü dü?ündürmektedir. Ölçek, bireylerin co?rafya dersini ne kadar önemli veya gerekli gördüklerini de belirlemeye yard?mc? olur.

Geçerlik

Ölçe?in kaynak referans?nda geçerlik bilgisi rakamsal olarak aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda ölçek geli?tirme çal??mas? yap?ld??? göz önüne al?nd???nda, geli?tirme sürecinde kapsam geçerli?i için **uzman görü?üne** ba?vurulmu? olmas? beklenir. Uzman görü?leri, maddelerin co?rafya motivasyonu yap?s?n? temsil etme yeterlili?ini sa?lam??t?r.

Yap? geçerli?i aç?s?ndan, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?yla ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar?n detaylar?, Yavuz De?irmenci'nin 2015 tarihli doktora tezinde (tez.yok.gov.tr adresi üzerinden eri?ilebilir) yer almaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik de?erleri kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, psikometrik bir arac?n standardizasyon sürecinde, ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek amac?yla **Cronbach Alfa (α)** katsay?s?n?n hesaplanmas? zorunludur. 27 maddelik bir ölçek için yüksek iç tutarl?l?k katsay?s? beklenmektedir.

Güvenirlik, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini gösterir. Ölçe?in farkl? zamanlarda veya benzer ö?retmen aday? örneklemlerinde uyguland???nda istikrarl? sonuçlar vermesi, ölçe?in güvenilirli?inin yüksek oldu?unu kan?tlar. Bu istatistiksel verilerin tezin ilgili bölümlerinde detayland?r?ld??? varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Co?rafya Motivasyon Ölçe?i'nin geli?tirilmesi a?amas?nda, 27 maddenin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in içsel motivasyon ve d??sal motivasyon gibi alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? veya co?rafya motivasyonunun tek bir faktör alt?nda toplan?p toplanmad???n? ortaya koymu?tur.

Faktör analizinin sonuçlar? (özde?erler, varyans aç?klama oranlar? ve faktör yükleri), ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle desteklendi?ini göstermek için önemlidir. Bu bilgiler, ölçe?in psikometrik kalitesini anlamak için temel te?kil eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?retmen Adaylar? (Prospective Teachers)

Age Group: Yüksekö?retim Düzeyi (Tertiary Education Level)

Population Details: Ölçek, Atatürk Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde ö?renim gören ö?retmen adaylar? örneklemi üzerinde geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Kat?l?mc?lar, maddelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? (Örn: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum) belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Akademik Ba?ar?, Co?rafya E?itimi, Motivasyon, Ölçek Geli?tirme, CBS.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yavuz De?irmenci

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: degirmenci67@gmail.com

Correspondence Address: Atatürk Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum (Tez Affiliation)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Kullan?m: Bu ölçek, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, akademik ve e?itim amaçl? kullan?mlarda yazar?n (Yavuz De?irmenci) izni veya tezin usulüne uygun referans gösterilmesi gerekmektedir. Kullan?m detaylar? için yazar ile e-posta yoluyla ileti?im kurulmas? önerilir.

Ücret: Akademik amaçl?, ticari olmayan kullan?mlar için genellikle ücretsizdir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

De?irmenci, Y. (2015). *CBS (Co?rafi bilgi sistemleri) destekli ö?retimin ö?retmen adaylar?n?n akademik ba?ar?lar?na ve motivasyonlar?na etkisi.* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Teze eri?im linki (Yüksekö?retim Kurulu Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? kaynakta belirtilmemi?tir.

Co?rafya Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Toplam Madde Say?s?: 27 madde

Derecelendirme: 5'li Likert Tip

Örnek Madde 1: Herkesin co?rafya dersini almas? gerekti?i dü?ünüyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM